

Simulare județeană - Examenul național de bacalaureat
Decembrie 2024
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Motto: „Clasiciștii creatori de statura lui Ștefan Cucu dau șansă oricărei culturi moderne și ulterioare.

Poate mai mult decât oriunde, culturii române.” (Liviu Franga)

Lectura unei cărți incită la o diversitate de abordări tematice, determinate de impactul: autor – mesaj – cititor, din nevoia de a cunoaște, în mod special, individualitatea și personalitatea celui dintâi. Remarcabilă în acest sens este lucrarea Olimpiei Varga – Ștefan Cucu, universitarul și scriitorul, apărută la Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015 (242 pagini), care integrează în circuitul istorico-literar o personalitate distinctă a culturii române. La cei șaptezeci de ani de existență și la aproape cincizeci de ani de activitate profesională: didactică, științifică și literară, conf. univ. dr. și scriitorul Ștefan Cucu este un nume de referință în lumea cărților, recomandat de originalitatea interpretativă și creativă, de stilul concis și solemn, de o imensă bogăție intelectuală și afectivă, asemănătoare triumfului omului asupra tuturor vicisitudinilor vieții, a omului cu slăbiciuni (care niciodată nu-l pierde) și cu virtuți (care întotdeauna îl mântuie), de erudiția care, convertită într-un protocol imperios, lămurește probleme neelucidate sau controversate. Această carte este o (re)scriere a identității culturale, pe care doamna dr. Olimpia Varga o realizează sub semnul receptărilor deosebit de favorabile, constituite în articole consistente, ce aduc importante contribuții în exegeza operei lui Ștefan Cucu. «Muzeul sufletului» – poemul care deschide cartea, scris în tehnica sonetului, invită cititorul la meditație și (de ce nu?!) la căutarea și găsirea propriei identități, a sensului vieții în Cuvânt: «De vrei să-nnobilezi umila-mi viață, / Cu inima semnează o postfață!»

Domeniile pe care le abordează Ștefan Cucu în volumele publicate, în articole, studii și eseuri sunt deosebit de variate: arheologia și istoria veche a Dobrogei, bibliologia, civilizația greco-romană, dreptul roman, filologia clasică, istoria, limba elină, limba latină, literatura comparată, literatura latină, literatura română, paremiologia, teologia. În domeniul creației literar-artistice a cultivat: poezia, portretul literar, romanul, teatrul în versuri, memorialistica, aforistica. Dr. Olimpia Varga, Universitatea „Ovidius” din Constanța, în *Cuvânt înainte*, mărturisește că a încercat să caute și să adune în acest volum «cu sprijinul universitarului și scriitorului în discuție, aproape toate prezentările, portretele, articolele, cronicile, recenziile, paragrafele din dicționare consacrate activității științifice, didactice și literare a Domniei Sale, dar, în mod deosebit, cărților pe care le-a publicat de-a lungul anilor. A reprodus, cu unele excepții, materialele «in extenso», întocmai cum au apărut în diferite cărți și periodice. În foarte puține cazuri este vorba de scurte referiri, de simple menționări ale numelui său într-o ierarhizare valorică și într-un context mai larg. A cuprins în prezentul volum și câteva materiale inedite (prezentări critice, extrase din referate etc.), care văd acum pentru prima dată lumina tiparului».

Nicoleta Milea, *Ștefan Cucu – emblematic filolog clasic român de azi*,
în <https://tribuna-magazine.com/stefan-cucu-emblematic-filolog-clasic-roman-de-azi/>

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *incită* și al secvenței *în mod special*. **6 puncte**
2. Menționează titlul poeziei care se află în deschiderea cărții. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură a poemului lui Ștefan Cucu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică legătura dintre Olimpia Varga și Ștefan Cucu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 - 50 de cuvinte, ce înseamnă originalitatea interpretativă și creativă, așa cum reiese din primul fragment al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă studiul limbilor clasice atrage după sine rezultate personale/profesionale superioare, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din *Ștefan Cucu – emblematic filolog clasic român de azi*, de Nicoleta Milea, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă, din fragmentul de mai jos:

Urcatul pe scară era una dintre plăcerile lui: atent la sincronizarea brațului drept cu piciorul stâng, prinsese obiceiul de a-și băga brațul, răsucindu-l, printre treptele meșterite din ramurile groase, noduroase, ale nukului bătrân, așa cum îl crescuse mama natură, tăiat de teama ca nu cumva vreun vânt marin, zvelt, rătăcit slăvind pădurile pentru propria sa bogăție să foarfece și să culce pe acoperișul casei vecinului dinspre calea ferată vreo ramură cariată de cleștii muți, subțiri și moi ai coloniilor de furnici mari și roșii, dar poate-i păreau astfel pentru că purtau vestele sistemului metric zecimal sau cine știe ale cărui sistem! (puteau fi și ale jocului piramidal până-n momentul catastrofal) și care n-aveau nevoie de elan pentru-a-și face rețele de poteci, mai strâmte decât cele din interiorul Vaticanului, cărând seva care oricum se scurgea, închizându-se sub pleoapa de rășină a tulpinii. Băiatul firav, căruia vecinii îi spuneau, pe la colțuri, că de-aia sunt colțurile, improbabile, ca și omul, „prințul sărăciei”, deprinsese gestul răsucirii palmei, gest banal, de altfel, întâi cu cele patru falange ușor îndoite în fața policerului, imaginând, o spun eu azi, atunci o fi fost doar un instinct?, o cheie tubulară cu amprentă care avea alocat un spațiu precis spre a elibera, în ticurile zilei sentimentul unei anume tensiuni din interiorul unei broaște pentru a umple spațiul dintre trepte în ziua în care se adăpostii, pe brațul aflat în plin progres al mișcării pregătind tracțiunea, un fluture mânios, în căutare de superlative, căruia o adiere nu știa dacă-i împinge viața în gât, apropierea de intenția în cauză i-a venit în minte când s-a apucat de povestit și prietenului său. Nu știu dacă a existat vreo semnificație, și dacă a fost, eu nu m-am avut priceperea s-o extrag că doar nu era cărbune pentru locomotive sau vapoare cu abur, continuă Ilie, când Cornel se opri pe acoperișul bucătăriei, ca nu cumva vreo scândură să se rupă. Inițial, răsucirea părea că se-ntâmplă în gol, fără obiectul propriu în față, cum ar veni, când de fapt era vorba de a umple niște limite ale acelui gol până la a-l face să explodeze. Or, fluturile acționase ca un opritor. Îi absorbise, anticipându-i-o, mișcarea.

Mircea Lungu, *Șaua*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

PROPUNĂTORI:

PROF. DR. MIRELA DUMITRU-SAVIN, COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR ALEXANDRU IOAN CUZA, CONSTANȚA

PROF. GEANINA-PETRONELA ROȘU, COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR ALEXANDRU IOAN CUZA, CONSTANȚA